

Datum
2019-10-28
Adress

Yttrande

Diarienummer
GYVF-2019-2949

Till
Kommunfullmäktige

Remiss om motion av Jörgen Grubb (SD) och Nima Gholam Ali Pour (SD) om skriftligt omdöme i terminsbetygen STK-2019-896

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Jörgen Grubb (SD) och Nima Gholam Ali Pour (SD) föreslår i sin motion att kommunfullmäktige beslutar att uppdra åt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden att utreda hur ordningsomdömen kan införas i Malmö stads gymnasieskolor.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden bedömer att Malmö stads gymnasieskolor redan arbetar ändamålsenligt för att främja studiero och en trivsamt skolmiljö. Som är ytterst ansvarig för sin skola anses rektor ha bäst förutsättningar att avgöra vilka insatser som behövs för att uppnå trygghet och studiero. Det är oklart vilka effekter centralt beslutade ordningsomdömen skulle ge som inte kan uppnås genom de åtgärder som rektor redan kan besluta om i enlighet med skollagens bestämmelser. Utifrån detta anser nämnden att det inte finns behov av att utreda frågan om införande av ordningsomdömen i Malmö stads gymnasieskolor

Yttrande

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden (GVN) har fått i uppdrag att avge yttrande om en motion av Jörgen Grubb (SD) och Nima Gholam Ali Pour (SD) om skriftliga ordningsomdömen i terminsbetygen. Motionärerna föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

- Att uppdra åt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden att utreda hur ordningsomdömen kan införas i Malmö stads gymnasieskolor.

I motionen beskrivs att de disciplinproblem som präglar den svenska skolan kan bekämpas genom att vuxna förmedlar till eleverna vilket beteende som är önskvärt i skolan. Motionärerna menar att ordningsomdömen är ett sätt att kommunicera reglerna som gäller och att omdömet kan kopplas till de ordningsregler som finns på skolorna.

GVN:s synpunkter på motionens yrkande beskrivs enligt nedanstående redovisning. Yttrandet innehåller endast kommentarer och synpunkter kring det förslag som är direkt ställt till GVN.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens synpunkter

Inledningsvis noteras att motionens rubrik refererar till terminsbetyg. Betygen som sätts i grundskolan från årskurs 6 upp till höstterminen i årskurs 9 kallas för terminsbetyg. I gymnasieskolan får eleverna kursbetyg, det vill säga betyg på varje avslutad kurs.

Elevers trygghet och studiero samt lärares arbetsmiljö är prioriterade områden för Malmö stads gymnasieskolor. Skolornas personal arbetar aktivt för att främja en trivsamt skolmiljö och för att förebygga beteenden som kan påverka studieron negativt. Resultaten från skolornas elevenkäter visar att det finns brister och därav kommer det behövas fler åtgärder och metoder för att förbättra studieron. Analys av enkätresultaten och beslut om utvecklingsåtgärder är en del av det systematiska kvalitetsarbetet på varje enskild enhet som rektor ansvarar för. Enkätresultaten följs även upp på aggregerad nivå genom huvudmannens kvalitetsrapport.

Skollagens utformning avseende området trygghet och studiero anger tydligt skyldigheter men även befogenheter direkt till ansvarsnivån rektorer och lärare. Huvudmannens ansvar omfattar åtgärder av betydligt ingripande karaktär för enskild elev. Enligt 5 kap. skollagen ansvarar rektor för att utbildningen utformas så att eleverna tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Varje skolenhet ska ha ordningsregler som beslutas av rektor. Ordningsreglerna ska utformas under medverkan av eleverna och följas upp på respektive enhet.

Eftersom skollagens bestämmelser om ordningsregler innebär att de kan vara olika på olika skolor bedöms det vara svårt att utforma gemensamma ordningsomdömen i Malmö stads gymnasieskolor. Det saknas i nuläget stöd i skollagen och det är även oklart hur centrala bedömningskriterier skulle utformas när ordningsomdömen baseras på varje enskild skolas ordningsregler.

Därmed finns även svårigheter kring hur en likvärdig bedömning skulle uppnås. Vidare är det tvivelaktigt om förslaget skulle ge de positiva effekter som beskrivs i motionen i förhållande till den stora administrativa arbetsbörda som ett införande av ordningsomdömen skulle generera för lärare och skolledning.

Rektors och lärares allmänna befogenheter och disciplinära åtgärder är tydligt reglerade i skollagen. Om en elev stör undervisningen eller uppträder olämpligt har läraren rätt att visa ut eleven från undervisningslokalen. Ifall en elev stör undervisningen vid upprepade tillfällen ska rektor se till att saken utreds och utredningen ska ske i samråd med vårdnadshavare. I en utredning kan bakomliggande faktorer som ligger till grund för olämpligt beteende

synliggöras och eleven kan få rätt stöd. Vidare arbetar skolorna även aktivt med värdegrundsarbete samt för att motverka kränkande behandling och trakasserier. Därutöver finns möjlighet att informera om elevernas utveckling och skolsituation vid utvecklingssamtalen som erbjuds en gång per termin samt via mentorssamtalen kontinuerligt under läsåret. Tillsammans bedöms ovanstående åtgärder, på ett bättre sätt än skriftliga ordningsomdömen, kunna bidra till att elevernas motivation ökar och därmed även bidra till en bättre studiero på skolorna.

I proposition 2017/18:183 *En gymnasieutbildning för alla*, som överlämnades till riksdagen 2018, gjordes bedömningen att det inte finns skäl att anta att skriftliga ordningsomdömen skulle motivera eller stödja elever att påbörja och fullfölja en gymnasieutbildning. I propositionen beskrivs även att en organisation med skriftliga ordningsomdömen skulle innebära en administrativ merbörda för lärarna och att de skulle behöva ägna tid åt att skriva omdömen även för de elever vars beteenden inte på något sätt stör studieron. Den så kallade *Gymnasieutredningen (SOU 2016:77)*, som föregick propositionen, vars uppdrag var att föreslå åtgärder för att fler ungdomar ska påbörja och fullfölja en gymnasieutbildning, lämnade inte heller något förslag om skriftliga ordningsomdömen. Därefter har frågan om att införa ordningsomdömen återigen lyfts på nationell nivå och i maj 2019 biföll riksdagen utbildningsutskottets förslag att framföra ett tillkännagivande till regeringen om att regeringen ska göra det möjligt för skolor att ge elever på högstadiet och gymnasiet ett skriftligt ordningsomdöme. Mot bakgrund av detta, samt att bestämmelser om elevers trygghet och studiero regleras av rektors statliga uppdrag, bedömer GVN att det är rimligt att avvakta en eventuell utredning om ordningsomdömen på nationell nivå.

Sammantaget är GVN av uppfattningen att om elever ges möjlighet till inflytande över sin skolgång och sitt lärande bidrar detta till en ökad motivation som i sin tur kan påverka studieron positivt. Vidare bedömer nämnden att Malmö stads gymnasieskolor redan arbetar ändamålsenligt för att främja studiero och en trivsamt skolmiljö. Som är ytterst ansvarig för sin skola anses rektor ha bäst förutsättningar att avgöra vilka insatser som behövs för att uppnå trygghet och studiero. Det är oklart vilka effekter centralt beslutade ordningsomdömen skulle ge som inte kan uppnås genom de åtgärder som rektor redan kan besluta om i enlighet med skollagens bestämmelser. Det finns även anledning att avvakta i frågan då en diskussion initierats i riksdagen.

Utifrån ovanstående anser GVN att det inte finns behov av att utreda frågan om införande av ordningsomdömen i Malmö stads gymnasieskolor. Därav föreslår nämnden att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att avslå motionens andra att-sats.

Ordförande

Juan-Tadeo Espitia

Förvaltningsdirektör

Lars Rehnberg

Reservation från sverigedemokraterna.